

Gitaar Tablatuur en akkoorden-diagrammen leren lezen

Niveau: Beginner

In deze mini-les hebben we het over het lezen van tablatuur en akkoorden-diagrammen op de gitaar.

Als je nog nooit hebt gitaar gespeeld is het leren lezen van dergelijke notatie-methoden één van de eerste belangrijke zaken die je moet leren. Natuurlijk is het ook zo dat je noten kunt leren lezen, maar dit is buiten beschouwing van volgende les, daar de meeste moderne leermethodes voor gitaar intensief gebruik maken van tablatuur al dan niet in combinatie met akkoorden-diagrammen.

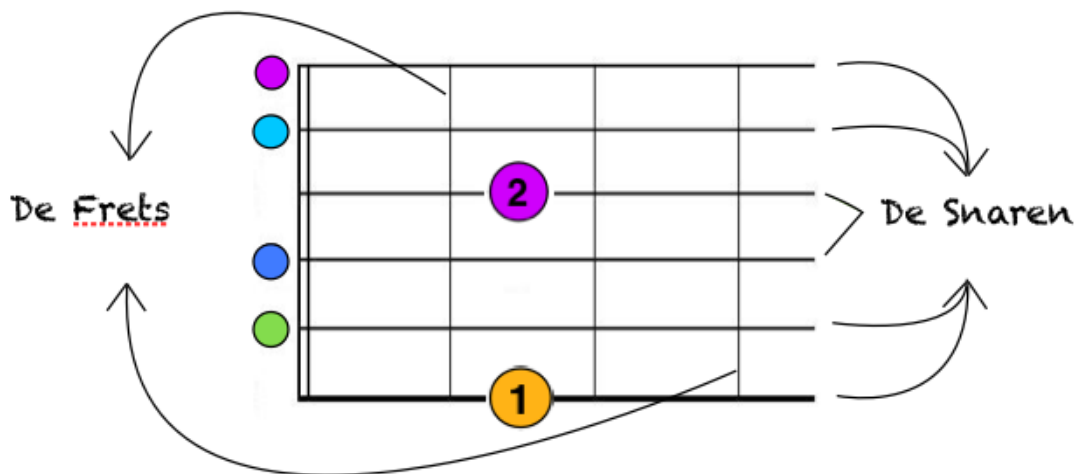
Indien je echter klassieke gitaar (Mozart, Bach,...) wilt studeren, dan is het wel onmisbaar om direct noten te leren lezen, maar voor populaire nummers (denk Bob Dylan, Guns 'n Roses, Nirvana, BB King en talloze andere hedendaagse muziekgenres en bands) wordt zeer veel gewerkt met gitaar-tablatuur.

In volgende les zullen we zowel akkoorden leren lezen als tablatuur.

Akkoordendiagrammen leren lezen:

Laten we starten met het leren lezen van akkoorden-diagrammen. Een voorbeeld van zo'n diagram zie je in de afbeelding hieronder.

De horizontale lijnen stellen de snaren van de gitaar voor. De verticale lijnen stellen de frets (de metalen delen die verticaal op de hals van de gitaar worden geplaatst) voor.

De bolletjes die op de horizontale lijnen (de snaren) staan genoteerd, duiden de vingers aan van de linkerhand die je hoeft te gebruiken. We gebruiken altijd de volgende cijfers hiervoor:

- 1 = wijsvinger
- 2 = middelvinger
- 3 = ringvinger
- 4 = pink

Dit zie je ook in de afbeelding op de volgende pagina.

De duim gebruiken we om tegendruk te geven aan de achterkant van de hals van de gitaar, die gebruiken we dus niet om snaren in te drukken (wel bestaan hier geavanceerde uitzonderingen op).

Nu we weten welke vingers te gebruiken om het akkoord van hier boven te spelen, rest ons nog één belangrijke opmerking:

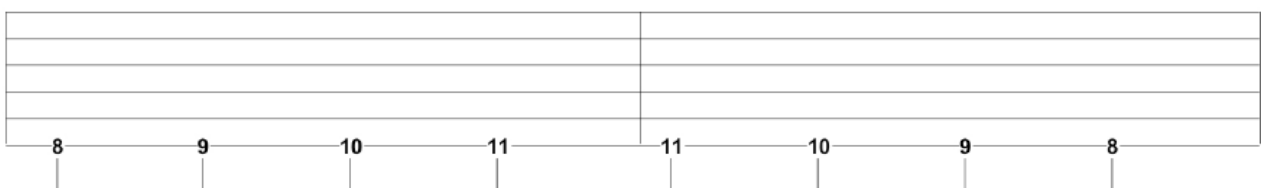
De laagste lijn op je scherm is de snaar bovenaan op je gitaar.

Dit is de 6e snaar ook wel de lage E-snaar genoemd (=de dikste snaar op je gitaar). In het begin dat je leert spelen, lijkt dit zeer verwarrend. Het akkoorden-diagram staat immers op zijn kop! De reden hierachter is afkomstig van de toonhoogte van de snaren. De 6e snaar (dikste snaar op je gitaar), produceert de laagste klank op je gitaar en staat daarom als laagste lijn op het diagram genoteerd.

Probeer met deze zaken in het achterhoofd het akkoord die we voorheen in het akkoorden-diagram hebben gezien. Deze zie je nogmaals hieronder genoteerd staan met de correcte benaming van het akkoord erbij vermeld: Em (ook wel E mineur genoemd).

Gitaar Tablatuur Leren Lezen:

Tablatuur is naast de akkoorden-diagrammen, een andere manier om liedjes, toonladders en akkoorden te leren. Over het algemeen worden akkoorden-diagrammen louter gebruikt om de vingerzettingen van akkoorden weer te geven, terwijl we tablatuur zullen gebruiken om melodieën en toonladders te noteren (al kunnen we ook akkoorden in tablatuur opschrijven, meer hierover lees je later).

Hierboven zie een stuk tablatuur staan. Net als bij akkoorden-diagrammen is de onderste lijn, de lage E-snaar. Doordat alle cijfers op deze lage E-snaar staan genoteerd, spelen we dus al deze noten op deze snaar.

Als je net start met gitaar-tablaturen te lezen kan dit voor verwarring zorgen, daar de onderste snaar op je scherm (of blad), telkens de bovenste snaar is op je gitaar. Als je de cijfers in de tablatuur volgt zie je dus dat je eerst het 8e vakje ingedrukt houdt, daarna het 9e vakje, het 10e vakje en dan het 11e vakje. Let erop dat we hier voor ons gemak de term "vakje" gebruiken in de plaats van de officiële benaming "fret".

Tablatuur geeft je de plaats (het vakje of "fret" die je op een snaar hoeft ingedrukt te houden) op de hals van de gitaar en de volgorde van de noten die je moet spelen. Tablatuur verschilt van akkoorden-diagrammen, want hier kom je niet te weten welke vingers je moet gebruiken. Je merkt dus dat hoewel je nu met de tablatuur perfect kunt afleiden weet welke vakjes je moet indrukken op de 6e snaar, je niet weet welke vingers je hiervoor best gebruikt.

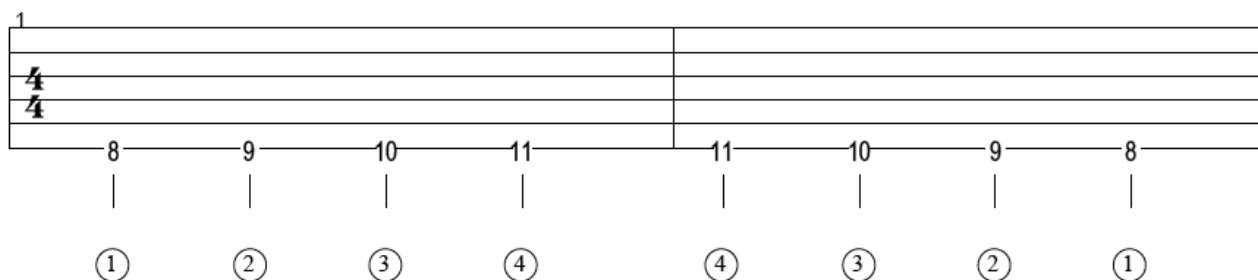
Voor- en Nadelen van Tablatuur

Het leuke aan tablatuur is dat we gemakkelijk songs van bekende groepen kunnen leren, zonder dat we noten hoeven te lezen. Op het internet vind je een heleboel sites waar je dergelijke 'tabs' kan vinden. Iedereen is vrij om deze op die sites te plaatsen, dus er zijn wel behoorlijk wat tabs die niet correct zijn.

Een tweede nadeel van tablatuur is dat er op de meeste tablaturen die je vind op internet geen ritmische notatie bij staat vermeld. Tenzij je het desbetreffende nummer die je hebt opgezocht kunt beluisteren terwijl je oefent is de kans bestaande dat je het nummer in een verkeerd ritme aan het leren bent. Tablaturen die je vind in boeken hebben soms wel de ritme-notatie erbij vermeld staan (zoals de tabs in deze voorbeelden).

Zoals we zonet gezien hebben is een bijkomstig groot nadeel (vooral voor beginners) het feit dat op de meeste internet-tablatuur niet vermeldt staat met welke vingers je een passage, oefening of song best speelt. Hoe meer ervaring je hebt op de gitaar, hoe betere keuzes je zelf zult leren maken omtrent welke vingers te gebruiken.

Meer geavanceerdere tablaturen hebben onderaan de tabs wel notatie van vingerzettingen staan. Bijvoorbeeld in de tablatuur hieronder vind je dezelfde tablatuur van hierboven, maar zie je dat de vingerzettingen genoteerd staan in de cirkeltjes onderaan de tab.

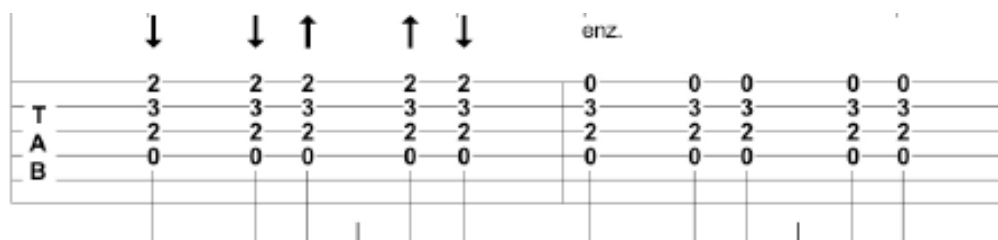
We gebruiken hierbij hetzelfde systeem als bij de akkoorden-diagrammen:Gitaar Tablatuur leren lezen.

vinger 1 = wijsvinger
 vinger 2 = middelvinger
 vinger 3 = ringvinger
 vinger 4 = pink

Melodieën en akkoorden in tablatuur

Er zijn verschillende mogelijkheden waarvoor we tablatuur kunnen gebruiken. Tablatuur is zeer handig als we een melodie hebben die we willen spelen, daar dit niet kan weergegeven worden in een akkoorden-diagram. Soms worden echter ook akkoorden weergegeven in tablatuur. In de volgende voorbeelden bekijken we de verschillende notatie-wijzen tussen melodieën en akkoorden in tablatuur.

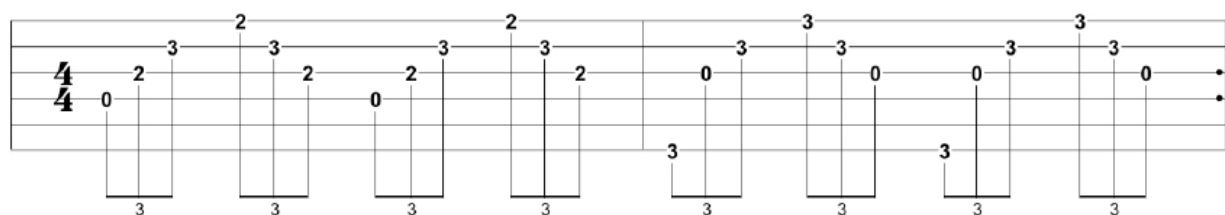
Een voorbeeld van een stuk tablatuur met een melodie op genoteerd is de oefening waar de vingers van de linkerhand elk 1 vakje indrukken, die we hierboven hebben gezien. Je ziet dat ieder cijfertje één voor één na elkaar komt. Vergelijk dit even met de volgende tablatuur:

De cijfertjes staan hier boven op elkaar gestapeld. Dit wil zeggen dat we het de aangeduide snaren en vakjes in 1 beweging spelen, net zoals een akkoord. We kunnen dit akkoord evengoed in een akkoorden-diagram noteren, maar hebben er hierboven voor gekozen om tablatuur te gebruiken. In de meeste tablaturen die je vindt op het internet staat de slagrichting niet genoteerd. In meer geavanceerde gitaar-tablaturen, zoals deze hierboven, zie je dat de correcte slag aangeduid staat in de pijltjes boven de tablatuur.

Indien we dus ieder cijfertje in tablatuur één voor één genoteerd zien staan, maken we ook iedere klank één voor één (=melodie). Wanneer we verschillende snaren samen aanslaan (=akkoord) zie je in de tablatuur de cijfers boven elkaar genoteerd staan.

Vaak gebeurt het dat we de vingers van de linkerhand ingedrukt laten staan op een akkoord en elke snaar één voor één spelen. Dit noemen we "gebroken akkoorden" (wordt soms ook "arpeggio" genoemd). Je ziet dit in de volgende tablatuur genoteerd staan.

specifieke gitaartechnieken in tablatuur

In tablatuur kom je vaak verschillende symbolen tegen. Deze symbolen duiden op specifieke technieken op de gitaar, zoals slides, vibrato, hammer-ons, pull-offs,.... Er bestaan talloze verschillende technieken en symbolen, waardoor dit onderwerp zo groot is dat we hier niet verder op zullen ingaan in deze introductie tot tablatuur.

Standaard Notatie

Vaak vind je boven tablatuur een lijn met notenbalken.

Voor veel instrumenten is het belangrijk dat je noten kunt lezen. Moderne gitaarmethodes echter zijn vooral rond tablatuur gefocust. Dit komt omdat je veel stukken op gitaar op verschillende plaatsen op de hals van de gitaar kunt spelen.

Dit zien we in volgende 2 tablaturen van de overbekende Fur Elise Melodie.

Voorbeeld 1:

Example 1 shows the first five measures of the 'Für Elise' melody. Above the tablature is a standard musical staff in 4/4 time. The tablature consists of three lines labeled T (Treble), A (Alto), and B (Bass). The notes are: Measure 1: T5, A4, B5; Measure 2: T4, A5, B0; Measure 3: T1, A2, B3; Measure 4: T0, A2, B2; Measure 5: T0, A1, B0.

Je ziet in de tablatuur van voorbeeld 1 hierboven dat boven de tablatuur ook de noten staan genoteerd op notenbalken.

Voorbeeld 2:

Je merkt dat de tablatuur uit voorbeeld 2 de exact zelfde noten heeft (als je geen noten

Example 2 shows the last five measures of the 'Für Elise' melody, starting at measure 6. The tablature is shifted up one octave compared to Example 1. The notes are: Measure 6: T5, A4, B5; Measure 7: T4, A5, B0; Measure 8: T1, A2, B3; Measure 9: T0, A2, B2; Measure 10: T0, A1, B0.

kunt lezen, kijk dan gewoon naar de lijn waarop de noten staan genoteerd, je ziet dat de noten telkens op dezelfde lijn staan in zowel voorbeeld 1 als voorbeeld 2).

Echter in voorbeeld 2 zie je doormiddel van de tablatuur dat je verschillende vakjes op een andere locatie op de hals van de gitaar ingedrukt hoeft te houden.

Met andere woorden; hoewel de noten hetzelfde staan genoteerd, in de tablatuur er op een verschillende plaats op de hals wordt gespeeld.

Je bekomt dezelfde melodie, maar je kunt enkel doormiddel van de tablatuur exact weten op welk vakje precies te spelen.

Dit is belangrijk om te weten, want als beginner zul je niet direct weten wat de beste locatie is op de hals van de gitaar om dergelijke melodie te spelen.

Een tweede reden waarom het belangrijk is om te weten op welke locatie op de hals precies te spelen, is het klankverschil tussen de verschillende locaties.

Zelf gitaar tablaturen opzoeken

Hier zijn enkele sites waar je tablatuur kan op vinden:

www.911tabs.com

www.guitaretab.com

www.ultimate-guitar.com

Je kunt ook simpelweg zelf op zoek gaan op google.

Typ het liedje of de artiest in die je zoekt, tezamen met het woord 'tablatuur' of 'tabs' (in het Engels). In de meeste bibliotheken vind je ook boeken met tablatuur in.

Daarnaast bestaan er verschillende software-programma's die je kunt gebruiken om zelf tablaturen te schrijven of interactieve tablaturen te laten afspelen.

Wellicht de meest bekende software is Guitar Pro: www.guitar-pro.com

Leer meer over onze [Thuisstudiecursus Start Met Gitaar](#)
of over [Gitaarlessen](#) te gitaarschool Gitaar Training Studio